

Obrazac HKO_SZ
ZAHTJEV ZA UPIS STANDARDA ZANIMANJA

A. OPĆI PODATCI I DOKAZ UTEMELJENOSTI PRIJEDLOGA			
Naziv i ime predlagatelja	Filozofski Fakultet Sveučilišta u Zagrebu		
Adresa predlagatelja	Ulica: Ivana Lučića 3		
	Poštanski broj i grad: 10 000 Zagreb		
Općina / Županija	Grad Zagreb		
Ime i prezime odgovorne osobe	Prof. dr. sc. Vlatko Previšić, dekan		
Matični broj	3254852		
OIB	90633715804		
Opis glavne djelatnosti predlagatelja	Visoko obrazovanje		
Šifra djelatnosti	8542		
Godina	2011.	20 .	20 .
Prosječan broj zaposlenih	500		
Ukupan prihod, mil. kuna	186 mil. kn		
Oblik vlasništva (većinski)			
NAZIV STANDARDA ZANIMANJA I IZBOR SEKTORSKOG VIJEĆA			
Prijedlog naziva standarda zanimanja	<i>Istraživač – asistent u znanstvenim istraživanjima – etnolog i kulturni antropolog</i>		
Naziv i šifra postojećeg standarda zanimanja (ako postoji)			
Naziv i šifra zanimanja ili srodnog zanimanja iz Nacionalne klasifikacije zanimanja	2311248 (sveučilišni asistent etnolog) 2442228 (istraživač etnolog)		
Naziv sektorskog vijeća kojemu je zahtjev upućen Izbor 1 – Izbor 2 –	XXIII. Povijest, znanost o umjetnosti, arheologija, etnologija i antropologija		
DOKAZ UTEMELJENOSTI PRIJEDLOGA STANDARDA ZANIMANJA			
STRATEŠKA UTEMELJENOST			
Naziv strateškog dokumenta iz kojeg je razvidna potreba za novim standardom zanimanja	1. <i>Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.)</i>		
Dodatni dokumenti koji su relevantni za utvrđivanje utemeljenosti prijedloga	2. <i>Plan razvoja istraživačke i inovacijske infrastrukture u Republici Hrvatskoj (2014.)</i>		
	3. <i>Strategija poticanja inovacija Republike Hrvatske 2014.-2020. (2014.)</i>		
	4. <i>Europa 2020 – Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast (2010.)</i>		
	5. <i>Operativni program učinkoviti ljudski potencijali, 2014.-2020. (2014.) (Operational Programme Efficient Human Resources 2014 - 2020 2014HR05M9OP001)</i>		
	6. <i>Operativni program konkurentnost i kohezija, 2014.-2020. (2014.) (Operational Programme Competitiveness and Cohesion 2014 - 2020 2014HR16M1OP001)</i>		
	7. <i>Etički kodeks Hrvatskog etnološkog društva (2013.)</i>		
	Opis relevantnosti standarda zanimanja na temelju odabranih strateških dokumenata	<i>Istraživač – asistent u znanstvenim istraživanjima - etnolog i kulturni antropolog aktivno sudjeluje u</i>	

	<p>istraživanjima u čijem središtu je kultura, temelj razvoja svakog društva zasnovanog na znanju i inovativnosti (1). Svojim radom u disciplinarnim, interdisciplinarnim ili multidisciplinarnim znanstvenim timovima, istraživač – asistent u znanstvenim istraživanjima – etnolog i kulturni antropolog sudjeluje u unaprjeđivanju “ukupnog svjetskog fonda znanja, te pridonosi boljitku hrvatskog društva” (1). Znanstveni projekti donose “društvenu stabilnost, ekonomski napredak i osiguranje kulturnog identiteta” (1), a temelje se na javnom financiranju iz europskih i nacionalnih izvora, te koriste domaće i inozemne infrastrukture (državno/javno financiranje, financiranje od strane poslovnog sektora, europski fondovi). Istraživač-asistent u znanstvenim istraživanjima - etnolog i kulturni antropolog sudjeluje u istraživanjima kulturnih fenomena i procesa te kulturne raznolikosti u konkretnim društvenim kontekstima kojima se, kroz specifične pristupe i metodologiju (tehlike kvalitativnih etnografskih istraživanja), te interkulturene kompetencije, stvara novo znanje koje će poslužiti u “učinkovitoj primjeni znanja”, odnosno kao “odgovor na društvene izazove” i “povećanje društvene dobrobiti“ (3, 2). Stoga se u okviru ovoga zanimanja posebno ističe i suradnja s korisnicima i diseminacija rezultata istraživanja, čime se realizira “prijenos znanja društvu kroz nastavnu, istraživačku i društvenu misiju”, odnosno, stječe se priprema za “akademska i neakademska karijeru” na tržištu rada (1). U svim segmentima istraživačkoga rada od kreiranja istraživačke ideje do diseminacije rezultata istraživanja, poštuju se višestruke odgovornosti i etičke smjernice struke i znanstvenoga rada (7, 1). Ovim zanimanjem potiče se i “razvoj karijere u području istraživanja” u okviru strateške tendencije “povećanja broja mladih istraživača” odnosno “integracije mladih znanstvenika u hrvatski istraživački prostor” (5), a utemeljeno je i u investicijskoj orijentaciji RH prema “ciljanom ulaganju u aktivnosti istraživanja” (6). Uključivanjem istraživača – asistenata u znanstveno istraživanje stvorit će se kompetentan ljudski resurs koji će se u budućnosti baviti relevantnim i nadolazećim kulturnim i društvenim temama te će pridonositi stvaranju podloge “za društvene reforme te kritičkom osvrtu na politike i zakonska rješenja” (1) u procesu stvaranja pametnog, održivog i uključivog rasta Republike Hrvatske u budućnosti.</p>
SEKTORSKA UTEMELJENOST	
Profil sektora	XXIII. Povijest, znanost o umjetnosti, arheologija, etnologija i antropologija
Prikaz utemeljenosti standarda zanimanja na Profilu sektora	Profil sektora XXIII nije izrađen. Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) se temelji na Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NKZ) u okviru

	<p>koje klasifikacija zanimanja "istraživač - asistent u znanstvenim istraživanjima - etnolog i kulturni antropolog" nije provedena. Prema srodnosti posla koje obuhvaća, ovo je zanimanje u NKZ eventualno razdijeljeno u dvije kategorije zanimanja - istraživač etnolog (2442228) i sveučilišni asistent etnologije (2311248). Ni jedna od ovih kategorija svojom definicijom ne odgovara klasifikaciji zanimanja na tržištu rada bilo razinom, bilo vrstom posla, a prije svega obuhvatom struke (znanstvene discipline). Usto, ni za navedena zanimanja (istraživač etnolog i sveučilišni asistent etnologije) u okviru NKZ-a, portal HKO-a ne nudi podatke.</p>
ANALITIČKA UTEMELJENOST	
<p>Prikazati analitičku relevantnost predloženog standarda zanimanja</p>	<p><i>Analitička utemeljenost prijedloga standarda zanimanja temelji se na anketi o obilježjima radnih karijera bivših studenata etnologije i kulturne antropologije koji su diplomirali u razdoblju od 2003. do 2014. godine. Anketa je oblikovana na temelju smjernica danih u okviru Metodologije za izradu standarda zanimanja koje preporuča Hrvatski kvalifikacijski okvir, a koja je ujedno dio stručne potpore koju Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske i Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava Republike Hrvatske pružaju visokim učilištima radi što kvalitetnije izrade standarda zanimanja i standarda kvalifikacija.</i></p> <p><i>Anketa je provedena u online obliku, a upućena je svim studentima etnologije i kulturne antropologije Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji su diplomirali u navedenom razdoblju prema fakultetskoj evidenciji. Riječ je o ukupno 341 diplomiranom studentu, među kojima je za njih 238 pronađen kontakt. Na upućenu anketu odazvalo se 126 bivših studenata (52,9 %), a upitnik je popunilo njih 94 (39,9 %). Riječ je o studentima koji su etnologiju i kulturnu antropologiju diplomirali kao dvopredmetni ili paralelni studij. Njih 45,7 % završilo je dodiplomski, "predbolonjski" studij, a njih 54,3 % "bolonjski" diplomski studij. Sudionici ankete dolaze iz svih područja Republike Hrvatske.</i></p> <p><i>Pitanja u anketi obuhvatila su osnovne karakteristike ispitanika, radni status i dosadašnju karijeru, generičke i specifične vještine, zadovoljstvo studijem i njegovu vezu s tržištem rada.</i></p>
<p>Opisati utemeljenost standarda zanimanja na temelju odabranih pokazatelja tržišta rada</p>	<p><i>Rezultati analize ankete koja je obuhvatila bivše studente etnologije i kulturne antropologije diplomirane u razdoblju od 2003. do 2014. godine pokazuju kako je nakon stečene diplome 74 % njih bilo nezaposleno, a od toga 40 % njih je iskustvo nezaposlenosti imalo dva i više puta. Da je za trenutni posao diplomiranih etnologa i kulturnih antropologa nužna razina sveučilišnog dodiplomskog/diplomskog studija, navelo je 70 % ispitanih. 39 % diplomiranih koji su popunili anketu</i></p>

je po svršetku studija radilo barem jedan honorarni posao poput rada na projektima vezanima za kulturnu baštinu ili pak projekata pisanja monografija i dokumentarnih filmova, terenskih etnografskih istraživanja, transkribiranja intervjua i dr.

Među onima koji imaju iskustvo zaposlenja, 6 % njih je navelo kako im je prvi posao bio asistent u znanstvenim istraživanjima. Među zaposlenim etnologima i kulturnim antropolozima 12 % njih je trenutno zaposleno u području znanosti. Posao koji se odnosi na znanstvena istraživanja zauzima drugo mjesto u redoslijedu svih navedenih trenutnih poslova diplomiranih etnologa i kulturnih antropologa.

U aspektu propitivanja odnosa stečenih kompetencija tijekom studija i onih potrebnih za obavljanje trenutnoga posla rezultati analize ankete pokazuju solidnu relevantnost studija za zanimanje istraživač – asistent – etnolog i kulturni antropolog, ali i neke njegove slabosti. Primjerice, znatniji odmak u stečenim i potrebnim generičkim kompetencijama vezan je uz informatičku pismenost, korištenje stranih jezika u govoru i pismu, postavljanje i izvršavanje planova, učinkovito korištenje radnog vremena, vještine rukovođenja i upravljanja, vještine pregovaranja te poduzetničke vještine. Dobra ili uglavnom dobra usklađenost stečenih i potrebnih kompetencija pokazuje se u pismenom izražavanju, kritičkom mišljenju, dobrom poznavanju opće kulture te razumijevanju i interpretaciji kulturnih simbola i značenja.

Među specifičnim kompetencijama etnologa i kulturnih antropologa zaposlenih u struci veći odmak u odnosu između stečenih kompetencija na studiju i onih potrebnih za obavljanje posla vidljiv je u području vještina osmišljavanja, planiranja i provedbe projekata, vještina oblikovanja i implementacije kulturnih proizvoda te vještina stručnog savjetovanja. Na studiju etnologije i kulturne antropologije stečene istraživačke i analitičke vještine, vještine kritičkog čitanja, vještine implementacije etičkih smjernica struke, vještine znanstvenog i stručnog komuniciranja te interkulture vještine odgovaraju ili gotovo odgovaraju potrebama zaposlenih u struci.

Studij etnologije i kulturne antropologije sudionici ankete (zaposleni i nezaposleni) ocijenili su prosječnom ocjenom (3,39 na skali od 1 do 5). U procjeni osnova koje studij pruža, najnižu su ocjenu (2 na skali od 1 do 5) dodijelili osnovama za razvoj poduzetničkih vještina te nalaženje posla. Prosječnom ocjenom (3 na skali od 1 do 5) ocijenjene su stečene osnove za obavljanje trenutnog posla, razvoj karijere u narednim godinama te za usvajanje novih znanja i usavršavanje na radnom mjestu. Najvišom ocjenom

	<p><i>(ocjena 4 na skali od 1 do 5) ocijenjene su stečene osnove za osobni razvoj. Usto, rezultati ankete su ukazali na pojedine slabe točke studija etnologije i kulturne antropologije, ali i na njegove brojne vrijednosti. Među nedostacima istaknut je nedostatak prakse te nedovoljna povezanost studija s potrebama tržišta rada. S druge strane, bivši su studenti zadovoljni stečenim uvidom u raznolikost kultura te širinom znanja uopće, razvijenim kritičkim i analitičkim mišljenjem, razvijenim vještinama snalaženja u nepredvidivim (istraživačkim) situacijama kao i vještinama akademskog pisanja – općenito, stečenim temeljem za razvoj znanstvene karijere.</i></p> <p><i>Zaključno, utemeljenje za prijedlog standarda zanimanja istraživač – asistent u znanstvenim istraživanjima – etnolog i kulturni antropolog nalazimo u sljedećim činjenicama: za oko dvije trećine poslova koje trenutno rade zaposleni etnolozi i kulturni antropolozi potrebna je završena diplomatska razina sveučilišnog studija, više od trećine diplomiranih etnologa i kulturnih etnologa je radilo neki honorarni posao koji uključuje dionice istraživačkoga rada, poslovi koji uključuju znanstvena istraživanja nalaze se na visokom drugom mjestu po zastupljenosti trenutnih poslova zaposlenih etnologa i kulturnih antropologa, i konačno, studij etnologije i kulturne antropologije u potpunosti ili gotovo u potpunosti nudi opće i specifične kompetencije relevantne za poslove u području znanstvenih istraživanja te razvoj znanstvene karijere.</i></p>
<p>Dokumenti koji su priloženi prijedlogu</p>	<p><i>Izvadak iz analize ankete o obilježjima radnih karijera studenata etnologije i kulturne antropologije koji su na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirali u razdoblju od 2003. do 2014. godine</i></p>
<p>B. PRIJEDLOG STANDARDA ZANIMANJA</p>	
<p>Opis zanimanja ili skupa kompetencija (jednog ili više) koje/koji će se regulirati standardom</p>	<p><i>Ovo zanimanje odnosi se na provedbu znanstvenih istraživanja, koja predstavljaju jedan od ključnih strateških interesa u Republici Hrvatskoj. Znanstvena istraživanja pridonose produkciji novih znanja koja su temelj izgradnje inovativnog, kreativnog i uključivog društva te kulturnog i ekonomskog razvoja.</i></p> <p><i>Asistent u znanstvenim istraživanjima - etnolog i kulturni antropolog zanimanje je potrebno u znanstvenim i znanstveno-nastavnim ustanovama, ali i u drugim ustanovama, udrugama i organizacijama u državnom, javnom i privatnom sektoru koje radi poboljšanja svoje djelatnosti zapošljavaju istraživačku skupinu za provođenje znanstvenih istraživanja. Njegova je funkcija asistirati u</i></p>

	<p><i>planiranju i provedbi znanstvenih istraživanja kojima je cilj analiza i interpretaciju kulturnih fenomena i procesa te kulturne raznolikosti u konkretnim društvenim kontekstima. Ujedno njegova se znanja i vještine koje se odnose na kvalitativnu metodologiju i etnografski rad mogu koristiti za produbljivanje uvida u javno mnijenje. Njegov se rad odvija pod vodstvom mentora, odnosno voditelja istraživačke skupine. Istraživanja obavlja u području etnologije i kulturne antropologije, kao i umutar interdisciplinarnih i multidisciplinarnih istraživačkih skupina kod kojih se pojedine dionice rada zasnivaju na kvalitativnim etnografskim istraživanjima. Djelokrug zanimanja obuhvaća empirijska, ali i teorijska istraživanja. Ovo zanimanje podrazumijeva završetak diplomskog studija etnologije i kulturne antropologije te uključuje u formalne vidove daljnjeg obrazovanja i usavršavanja, ponajprije upis Poslijediplomskog doktorskog studija etnologije i kulturne antropologije ili srodnih doktorskih i specijalističkih programa.</i></p> <p><i>Rad istraživača – asistenta u znanstvenim istraživanjima – etnologa i kulturnog antropologa podrazumijeva poznavanje istraživačkog procesa koje se odnosi na pripremu i provedbu znanstvenog istraživanja kvalitativnom metodologijom u raznovrsne svrhe, od fundamentalnih do primijenjenih istraživanja. Takva istraživanja uključuju prikupljanje etnografske građe iz raznorodnih izvora (primjerice građa prikupljena terenskim istraživanjima, arhivi, medijski sadržaji, internetski sadržaji i sl.), njihovu analizu i interpretaciju.</i></p> <p><i>Ovo zanimanje pretpostavlja i sistematizaciju i diseminaciju rezultata istraživanja različitim ciljanim skupinama i u različitim kontekstima, od visokoškolske nastave i znanstveno-stručnih publikacija do popularno-znanstvenih formata. Ono zahtijeva blisku suradnju s istraživanim skupinama. Stoga zanimanje zahtijeva osobitu senzibilnost za male i ranjive društvene skupine, kao i afirmativni stav prema demokratskim vrijednostima poput tolerancije, multikulturnog dijaloga i ljudskih prava.</i></p>	
<p>Procijenjena razina kvalifikacije prema HKO-u koja će se izraditi na temelju standarda</p>	<p>7</p>	
<p>Popis ključnih poslova na radnom mjestu i pripadajućih pojedinačnih kompetencija potrebnih za rad na jednom ili više radnih mjesta</p>	<p>Planiranje i provođenje kvalitativnih etnografskih istraživanja uz pomoć mentora</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iskazati senzibilitet za kulturnu raznolikost 2. Kreirati istraživačku ideju 3. Izraditi istraživački plan 4. Prikupiti i kritički analizirati literaturu i izvore

		<ol style="list-style-type: none"> 5. Kreirati i primijeniti teorijske i metodološke koncepcije i pristupe 6. Koristiti tehnike kvalitativnih etnografskih istraživanja 7. Obraditi, analizirati i interpretirati građu prikupljenu kvalitativnim etnografskim istraživanjima 8. Primijeniti etičke smjernice etnološke i kulturnoantropološke struke
	Diseminiranje rezultata znanstvenih istraživanja u različitim formatima	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunicirati rezultate istraživanja u znanstvenom, stručnom i znanstveno-popularnom formatu 2. Pismeno i usmeno komunicirati na hrvatskome jeziku 3. Komunicirati na stranome jeziku 4. Koristiti osnovne alate i opremu za audiovizualnu prezentaciju
	Znanstveno i stručno usavršavanje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spremnost na usavršavanje na poslijediplomskom studiju etnologije i kulturne antropologije ili srodnim poslijediplomskim studijima 2. Spremnost na usavršavanje u okviru strukovnih seminara, radionica i drugih programa cjeloživotnog učenja

	Suradnja s korisnicima rezultata kvalitativnih etnografskih istraživanja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunicirati s različitim društvenim skupinama 2. Umrežavati se putem različitih komunikacijskih kanala 3. Posredovati u interkulturalnom okruženju 4. Stručno savjetovati
	Asistiranje u visokoškolskoj nastavi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentirati rezultate istraživanja u visokoškolskoj nastavi 2. Komentirati studentske radove 3. Suorganizirati i provoditi terensku nastavu za studente
	Sudjelovanje u organizacijskim i administrativnim poslovima	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suorganizirati znanstvena i stručna događanja 2. Obavljati stručne administrativne poslove institucije 3. Suradivati u znanstvenom i stručnom izdavaštvu 4. Organizirati kvalitativna etnografska istraživanja
Popis skupova kompetencija s pripadajućim kompetencijama	Oblikovati i izvoditi projektne dionice temeljene na kvalitativnim etnografskim istraživanjima	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izraditi istraživački plan projektne dionice 2. Provesti kvalitativno etnografsko istraživanje 3. Komunicirati rezultate istraživanja projektnom timu i korisnicima projekta
	Koordinirati složenu komunikaciju u uvjetima interkulturalnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Provesti istraživanje u svrhu dobivanja relevantnih

		<p>podataka o skupinama u interakciji</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Kreirati kulturno osjetljive, održive i uključive interkulturalne strategije 3. Posredovati među skupinama u interkulturalnom okruženju
<p>Uvjeti rada</p>	<p>Istraživač – asistent u znanstvenim istraživanjima – etnolog i kulturni antropolog većinom je zaposlen u znanstvenim i visokoobrazovnim institucijama, ali i u drugim ustanovama, udrugama i organizacijama u državnom, javnom i privatnom sektoru koje imaju potrebu za znanstvenim istraživanjima. Glavnina posla odvija se u 40-satnom radnom vremenu tjedno te u uredskim uvjetima sukladno važećem nacionalnom zakonodavstvu o radu te podzakonskim propisima i odredbama koje uređuju pitanja rada i zapošljavanja (radno vrijeme, mjesto rada, dnevna stanka, godišnji odmori, neradni dani, financijska i administrativna pitanja, itd.). Međutim, uvažavajući prirodu i dinamiku istraživačkog posla koja uključuje poslove organizacije i provedbe intenzivnih i višednevnih istraživanja na terenu te u drugim institucijama, komuniciranje s raznim i različitim društvenim skupinama, posredovanje u interkulturalnom okruženju, savjetodavne aktivnosti, suorganizaciju i provedbu terenske nastave za studente, suorganizaciju znanstvenih i stručnih događanja te diseminaciju rezultata istraživanja različitim korisnicima, velika je mogućnost rada pod pritiskom te prekovremenog, odnosno rada izvan radnog vremena. Provedba navedenih aktivnosti, kao i znanstvena i stručna usavršavanja kao važan segment ovoga posla, uključuje česta putovanja te prilagođavanje promjenjivim uvjetima izmještenoga rada. Stoga naročitu pozornost u osiguranju stimulativnih radnih uvjeta istraživača – asistenta u znanstvenim istraživanjima – etnologa i kulturnog antropologa treba pridavati kliznom radnom vremenu, fleksibilnosti u radu te stvaranju uvjeta za usklađivanje obiteljskog života i posla.</p> <p>Osigurani uvjeti rada u online okruženju, prije svega dostupnost znanstvenih baza podataka i mogućnost umrežavanja sa znanstvenom i stručnom zajednicom, nužni su za ostvarenje svih segmenata posla u okviru ovoga zanimanja, a posebno za provedbu znanstvenih istraživanja te asistiranje u nastavi. Uz odgovarajuću računalnu opremu i infrastrukturu, potrebna je i odgovarajuća uredska oprema, znanstvena i stručna literatura, te sredstva koja omogućuju</p>	

	<p>zadovoljavajuće rezultate znanstvenih istraživanja u skladu s očekivanjima društva. Također je potrebno osigurati pristup ustanovi i najnužnije uvjete nakon isteka redovnog radnog vremena ustanove.</p> <p>Istraživač – asistent u znanstvenim istraživanjima – etnolog i kulturni antropolog glavninu svojega posla obavlja pod vodstvom mentora ili voditelja projekta, ali često i samostalno, u stručnom timu te u internacionalnom i interdisciplinarnom okruženju.</p>
REVIZIJA STANDARDA ZANIMANJA	
Prijedlog roka do kojeg se standard zanimanja može koristiti za predlaganje standarda kvalifikacija i skupova ishoda učenja	Datum: